View the original article

ПОЛІТИКА

Гарантії безпеки Україні за зразком НАТО: що пропонує Кушнер і чому виникають питання

Алекс Рауфоглу

23 листопада 2026, 10:54

Президент України Володимир Зеленський, спецпредставник США Стів Віткофф і зять президента США Дональда Трампа Джаред Кушнер після спільної пресконференції. Київ, Україна, 6 вересня 2026 року

ВАШИНГТОН – Президент США **Дональд Трамп** може розглянути можливість надання Україні гарантій безпеки за зразком зобов'язань НАТО щодо колективної оборони, якщо переконається, що ризик нового російського вторгнення достатньо знизився, заявив спецпредставник **Джаред Кушнер.**

У розлогому дописі в соцмережі X 22 листопада Кушнер назвав повідомлення про готовність Росії обговорювати такі гарантії «значним кроком уперед» і можливим свідченням того, що Москва серйозно налаштована на досягнення миру.

Тим часом Москва публічно відкидала гарантії безпеки для України за зразком НАТО. Минулого тижня заступник міністра закордонних справ Росії **Сергій Рябков** назвав їх неприйнятними, що ставить під сумнів трактування російської позиції, яке запропонував Кушнер.

Кушнер також не став оголошувати про будь-які зобов'язання з боку США, зазначивши, що будь-які запропоновані гарантії має схвалити Трамп із дотриманням конституційних процедур і процедур затвердження в Конгресі.

View the media content

Американський посадовець заявив Радіо Свобода, що заява Кушнера має особливе значення з огляду на його роль у переговорах.

«Спецпредставник не робить заяв без ретельного обмірковування та розуміння позицій усіх залучених сторін, особливо президента Трампа, який довіряє йому вести переговори», – сказав посадовець.

Що розглядають у Вашингтоні

Кушнер заявив, що надійні гарантії безпеки, підкріплені механізмами стримування та домовленостями щодо запобігання військовій ескалації, можуть «кардинально знизити ризик нової війни». Він погодився з президентом України **Володимиром Зеленським** у тому, що гарантії мають бути «конкретними, надійними та чітко задокументованими».

Кушнер запропонував ширшу систему заходів, яка передбачала б постійні канали для консультацій, комунікації під час криз, запобігання військовим зіткненням, забезпечення прозорості та взаємні кроки для зниження ризику ескалації.

Президент України Володимир Зеленський і представник США Джаред Кушнер, зять президента Дональда Трампа, спілкуються з журналістами після зустрічі на авіабазі Кейсмент, Ірландія, 12 листопада 2026 року

За його словами, метою має бути майбутнє, в якому «Україна перебуває в безпеці, Європа стає сильнішою, Росія впевнена, що НАТО не прагне конфронтації, а НАТО та його партнери впевнені, що Росія поважатиме суверенітет і безпеку своїх сусідів».

Він наголосив, що гарантії безпеки для України не можуть бути остаточно узгоджені окремо від ширшої післявоєнної архітектури європейської безпеки, а будь-які домовленості мають зберігати суверенітет і незалежність ухвалення рішень країн-учасниць.

Кушнер також зазначив, що довготривала безпека потребує економічної міцності та реалістичного плану процвітання України, зокрема реформ, спрямованих на зміцнення її інституцій, економіки та здатності самостійно забезпечувати власні потреби.

Посилаючись на розмову Трампа з лідерами «Коаліції охочих», Кушнер заявив, що сотні мільярдів доларів, які витрачаються на війну, натомість можна було б інвестувати у створення робочих місць, економічне зростання, зниження цін на енергоносії та інфраструктуру.

Він зазначив, що найближчими тижнями Вашингтон має намір працювати з Києвом, європейськими партнерами та Москвою над розробкою запропонованих домовленостей.

Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, президент Франції Емманюель Макрон, прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович, прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні та прем'єр-міністр Бельгії Барт де Вевер під час саміту «Коаліції охочих» у Берліні, Німеччина, 19 листопада 2026 року

Зеленський хоче більшого

Допис Кушнера з'явився після нещодавніх заяв Зеленського за підсумками зустрічі «Коаліції охочих» у Берліні.

Президент України заявив, що повноправне членство в НАТО залишається найнадійнішою гарантією безпеки для його країни й водночас зміцнило б сам ſльянс.

Він поставив питання про те, що на практиці означатимуть альтернативні гарантії «за зразком статті 5» НАТО, зокрема які країни братимуть у них участь, як саме вони захищатимуть Україну та чи будуть готові відбити новий російський напад.

За його словами, відповіді на ці питання мають бути закріплені письмово, а не залишатися загальними політичними запевненнями.

Зеленський також наполіг, що будь-які гарантії мають діяти й після завершення президентства Трампа. Україні потрібні зобов'язання не лише на наступні два роки, а й на довгострокову перспективу. «Це не міцний мир. Це дворічна пауза», – заявив він.

Президент України Володимир Зеленський під час звернення через відеозв'язок на саміті НАТО, що відбувався у столиці Іспанії, Мадриді. Київ, 29 червня 2022 року

Москва відкидає такі гарантії

Деніел Фрід, колишній помічник держсекретаря США у справах Європи та Євразії, який працював за семи американських адміністрацій, заявив Радіо Свобода, що не бачить жодних доказів готовності Москви обговорювати такі гарантії.

«Я хотів би почути, щоб росіяни самі про це заявили. Вони цього не зробили», – сказав Фрід, посилаючись на публічні заяви Рябкова та незмінні максималістські цілі Росії у війні.

Він застеріг від ототожнення готовності обговорювати пропозицію з її прийняттям.

«На це слово – «обговорювати» – тут покладається дуже багато», – зазначив він.

Справжні гарантії безпеки за зразком статті 5 НАТО, за словами Фріда, означали б, що США та ключові європейські країни, потенційно включно з учасниками

«Коаліції охочих», зобов'язалися б розглядати напад на Україну як напад на них усіх.

«Це було б надзвичайно важливим кроком», – сказав він. За словами Фріда, така домовленість могла б працювати, однак Росія, найімовірніше, її відкинула б. Водночас для Києва найкращим варіантом було б повноправне членство України в НАТО, зазначив він.

Президент Росії Володимир Путін у міжнародному аеропорту Душанбе, Таджикистан, 20 листопада 2026 року

Фрід поставив під сумнів, чи Кушнер викладає вже узгоджену політику США, чи лише намагається заручитися підтримкою Трампа щодо своєї пропозиції.

«Було б набагато краще, якби він сказав, що Дональд Трамп підтримує ці гарантії за умови дотримання конституційних процедур і процедур затвердження в Конгресі», – заявив Фрід.

«Складається враження, що Джаред Кушнер намагається балансувати на тонкій межі та створити ситуацію на місцях, яку потім можна буде представити Трампу, замість того щоб викладати офіційну позицію уряду США», – додав він.

Бачення НАТО з боку Пентагону

Фрід також поставив питання про те, як потенційні безпекові зобов'язання США узгоджуватимуться з публічно заявленими пріоритетами керівника політичного напряму Пентагону **Елбріджа Колбі.**

В окремому дописі в соцмережах 22 листопада Колбі описав перехід до того, що він назвав «НАТО 3.0», наголосивши, що європейські союзники мають взяти на себе провідну роль у забезпеченні звичайної оборони в межах альянсу.

Колбі заявив, що підтримка України з боку США має бути зосереджена на допомозі в утриманні лінії фронту та завданні пов'язаних із цим ударів на середню дальність. На його думку, це найефективніший спосіб зміцнити оборону України та створити умови для тривалого миру.

View the media content

За його словами, перехід до моделі, за якої європейські країни відіграватимуть провідну роль у забезпеченні оборони звичайними озброєннями, вже дає результати: союзники США демонструють промислові спроможності та політичну волю взяти на себе більшу відповідальність.

Фрід зазначив, що такі пріоритети викликають питання про те, як Вашингтон може одночасно рухатися до скорочення своєї ролі у звичайній обороні Європи та брати на себе нові значні зобов'язання щодо гарантування безпеки України.

«Якщо ми збираємося взяти на себе додаткові безпекові зобов'язання – гарантії для України за зразком статті 5 НАТО, – я хочу знати, які додаткові сили для цього знадобляться і як це буде реалізовано», – сказав він.

Фрід також попередив, що переговори про взаємні заходи зі зниження напруженості можуть дати Москві можливість висунути власні вимоги.

Попри свої застереження, Фрід визнав, що допис Кушнера містить достатньо далекосяжні пропозиції, щоб поставитися до нього серйозно.

«Раніше я скептично ставився до розмов Кушнера про гарантії за зразком статті 5 НАТО, але цей допис настільки далекосяжний, що тепер я сприймаю його серйозно», – сказав він.

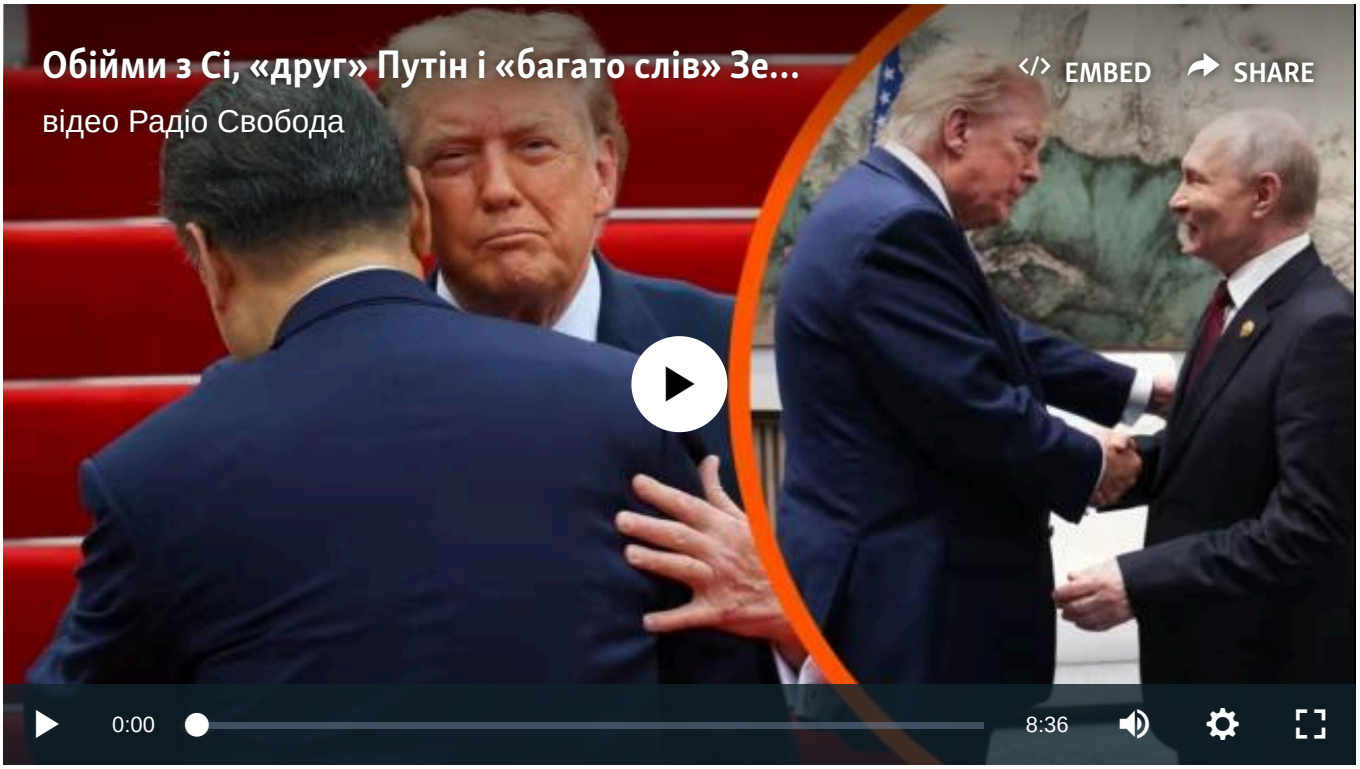

ЗАВАНТАЖИТИ

«Найнадійніша гарантія безпеки»

Крістіна Квін, колишня директорка з питань Європи в Раді національної безпеки США та колишня тимчасова повірена у справах США в Україні, висловила більший скептицизм.

Квін, яка нині очолює Тихоокеанську раду з міжнародної політики (Pacific Council on International Policy), заявила Радіо Свобода, що формулювання «гарантії за зразком статті 5 НАТО» є надто розпливчастим без чітко визначених механізмів їх реалізації та забезпечення виконання.

Вона також поставила під сумнів твердження Кушнера про те, що Росія готова обговорювати таку концепцію, особливо з огляду на заяву Рябкова про її неприйнятність.

За словами Квін, навіть письмові зобов'язання будуть настільки надійними, наскільки Вашингтон буде готовий їх виконувати.

«Адміністрація Трампа не створила необхідного рівня довіри, який гарантував би виконання цих зобов'язань», – заявила Квін.

«Найнадійнішою гарантією безпеки для України є повноправне членство в НАТО», – додала вона.

Кушнер, своєю чергою, заявив, що запропоновані безпекові домовленості в поєднанні з економічним відновленням і ширшою системою європейської безпеки мають закласти основу для довготривалого врегулювання.

Кінцеву мету він описав як «суверенну, захищену, процвітаючу та вільну Україну, сильнішу й стабільнішу Європу та тривалий мир, побудований на домовленостях, які зроблять нову війну значно менш імовірною».

«Ніщо не узгоджено, доки не досягнуто остаточної домовленості, – наголосив він. – Але готовність обговорювати ці історичні питання створює важливу можливість зупинити кровопролиття».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Кушнер анонсував консультації США, України, Європи й РФ у найближчі тижні

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Це не сильний мир»: Зеленський поставив під сумнів гарантії безпеки США за зразком статті 5 НАТО

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Гарантії безпеки для України: про що домовляються США та Європа і чому заперечує Росія

Алекс Рауфоглу

Старший кореспондент Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода у Вашингтоні, округ Колумбія.

Україна | Світ | Політика | Війна | США

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.